

Zem. úřad v Užhorodě nař. rozhodnutím zamítl odvolání st-lovo a potvrdil v odpor vzatý rozsudek z důvodů v něm uvedených, ježto skutková podstata trestního činu byla dostatečně prokázána jednak částečným doznáním obviněného, jednak úředním šetřením a výpovědí svědka. Pozměnil však resp. doplnil rozsudek první instance na základě ustanovení § 200 tr. pol. řádu v příčině trestního výroku v tom směru, že uznal st-le vinným přestupkem § 32 vl. nař. z 26. května 1925 č. 115 Sb. a odsoudil jej podle § 226 lit. c) živn. zák. k uzamčení na pět dnů a k zaplacení peněžního trestu 100 Kč podle § 226 lit. b) živn. zák., jenž se v případě nedobytnosti pozměňuje podle § 232 živn. zák. v trest uzamčení na 10 dnů. K vývodům odvolání prohlásil žal. úřad, že nebylo lze k nim přihlédnouti, ježto obsahují okolnosti pro posouzení případu nerozhodné, ježto obviněný při výslechu sám připustil, že měl asi 100 litrů benzínu v různých nádobách, čímž porušil ustanovení § 32 cit. vl. nař., podle kterého v maloprodejně minerálních olejů smí býti uloženo pouze 15 kg oleje I. třídy, t. j. benzínu.

Stížnost vytýká především, že v první stolici nebyl příslušný rozhodovat policejní trestní soud, nýbrž živn. úřad první stolice, kterým jest v tomto případě městský notářský úřad v Užhorodě a že tudíž nař. rozhodnutí potvrdivší rozsudek úřadu nekompetentního odporuje zákonu. V tom jest stížnosti dáti za pravdu.

Vl. nař. z 26. května 1925 č. 115 Sb., vydané na základě §§ 40, 45 a 102 odst. 6 živn. zák. a upravující obchod minerálními oleji, stanoví mimo jiné, že skladiště pro tyto oleje povoluje živn. úřad (§ 17) nebo úřad místní policie (§ 27), že živn. úřadu přísluší právo dozoru (§ 24) a min. obch. právo udíleti direktivy (§ 26).

Z toho jest patrné, že uvedené nařízení, vydané na základě živn. zákona, jest jeho součástí a že jeho předpisy mají povahu předpisů živnostensko-právních, což vyplývá také z § 35 cit. nař., který stanoví, že přestupky tohoto nařízení, pokud nejde o činy přísněji trestné, stíhají se podle zák. č. 259/1924 Sb. (živn. zák.). Vykonávati předpisy živn. a vyšetřovati a trestati jejich přestoupení přísluší však úřadům živn. (§ 238 živn. zák.).

Policejní úřad nebyl tedy příslušný rozhodovati o této věci jako první stolice. Nss musil proto pro nezákonnost zrušiti nař. rozhodnutí, které nález nekompetentního úřadu potvrdilo, aniž měl příčinu zabývati se ostatními námitkami stížnosti.

Č. 11.265.

Stavební právo (Praha): Omezení, která lze v přehledném plánu regulačním a zastavovacím ukládati majitelům pozemků s ohledem na estetiku města, mohou se týkati jen objektu stavebního, nikoliv osoby stavebníkovy.

(Nález ze dne 9. května 1934 č. 9610.)

Věc: Eduard B. v P. (adv. Dr. Jiří Klouda z Prahy) proti ministerstvu veřejných prací o přehledný regulační a zastavovací plán.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Vyhláškou ze 17. července 1927 byl u státní regulační komise v Praze, počínaje dnem 18. července 1927, vyložen regulační a zastavovací plán na úpravu výstupní komunikace petřínské z Újezdu přes zahradu Seminářskou, Lobkoviczkou a Strahovskou a jejího okolí. Podle tohoto plánu má mimo jiné úzká ulička vedoucí dosud z Karmelitské ulice mezi dvory čp. 409 a 412 k lanové dráze petřínské býti rozšířena na 20 m a oba bloky k této nové ulici přiléhající mají býti zastavěny veřejnými budovami.

Přes námítky, jež st-1 jako vlastník stav. parcely č. kat. 620 s domem čp. 408-III při severní straně jmenované uličky proti tomuto plánu podal a v nichž se bránil tomu, aby celý jeho pozemek, pokud nepřipadá na projektované rozšíření ulice, byl určován k zastavění budovou veřejnou, žal. min. nař. rozhodnutím plán ten beze změny potvrdilo a při tom shora uvedené námítky st-1ovy zamítlo.

St-1 odporuje schválené regulaci území na úpatí Petřína potud, že partie, v níž je situována stavební parcela č. 620, je vyhrazena k zastavění komplexem veřejných budov, čímž se st-li odnímá možnost, aby sám svého pozemku k zastavění využil. Sporné regulační řešení je se strany úřadu odůvodňováno ohledy estetickými, jež vyžadují jednotné výtvarné koncepce budov, jež na úpatí Petřína budou zřízeny, což je podle mínění žal. úřadu zabezpečeno největší měrou vyhrazením tohoto území pro komplex budov veřejných. S tímto odůvodněním byly zamítnuty námítky st-1ovy, v nichž tento v podstatě dovozoval, že zamýšleného estetického účinku je možno dosáhnouti též tím způsobem, že se soukromým vlastníkům uloží jednotný zastavovací program, stanovící i podrobnosti stavebních projektů.

Nss uvažoval o stížnosti, jež opakuje a rozvádí námítky vznesené proti vyloženému plánu, následovně.

Zájem estetický je zajisté jedním z oněch veřejných zájmů, jež mají podle zák. č. 88/20 Sb. přehledným regulačním plánem býti zabezpečeny. Potřebám tohoto zájmu musí i svoboda pozemkového vlastnictví ustoupiti. Nss není ovšem povolán, aby věcně zkoumal otázku, jakých úprav je zapotřebí, aby estetickému požadavku bylo vyhověno. Formulují-li úřady, stanovící přehledný plán regulační a zastavovací, estetický požadavek v ten smysl, že je třeba jednotné výtvarné koncepce budov, jež na úpatí Petřína budou v bližší nebo vzdálenější budoucnosti zřízeny, nemůže nss věcnou správnost tohoto odborného úsudku přezkoumávati, nýbrž musí od něho vycházeti, a to tím spíše, ježto po stránce formální není a podle povahy věci zpravidla ani nemůže býti tato odborná premisa regulačních disposic stížena nějakou procesní vadou. Stížnost ostatně proti zmíněnému estetickému požadavku, jenž tvoří východisko sporné regulace, ani nebrojí.

Na sporu jest otázka jiná, to jest jakými prostředky má řečený estetický požadavek býti realizován. Lze připustiti, že v zájmu městské estetiky je přípustno majitelům pozemků v plánu přehledném ukládati nejrozsáhlejší omezení, pokud jsou podle své povahy s to, aby jimi požadavky městské estetiky byly uspokojeny. Omezení tato mohou se však, stejně jako je tomu při všech jiných omezeních z přehledného plánu resultu-

jících, týkati toliko objektu, mohou tedy stanoviti na př. způsob zastavění, rozměry a vnější podobu budov a za okolností snad i modalitý půdorysu po případě i jiné náležitosti.

Omezení taková nemohou se však zásadně týkati osoby stavebníkovy. Nemohou tedy předpisovati, že na určitém pozemku smí stavbu zříditi jen stavebník určité kvality, na př. stavebník veřejný, jako je stát, obec a pod. Takovéto omezení šlo by nad meze věcných omezení vlastnické svobody, již jako řád stavební tak i zák. č. 88/20 Sb. mají jedině na zřeteli. Bylo by snad nejvýše možno připustiti, že plán přehledný může osobu stavebníka určit nepřímo a to v ten způsob, že připustí jen takové zastavění, jaké od soukromého vlastníka vůbec se nedá očekávati, čili že pro zastavění předepíše takové vlastnosti budov, jež jsou soukromému stavebníku naprosto nedosažitelný.

V případě, o nějž jde, však st-1 uplatňoval, že stanoveného estetického účinku je možno dosíci stejně dokonale řadou omezení, jež mohou býti plánem přehledným nebo na jeho podkladě uloženy kterémukoli stavebníku, tedy i stavebníkům soukromým. Nemožnost realizovati tímto způsobem estetický požadavek jednotné výtvarné koncepce budov, není však nař. rozhodnutím dokázána.

Žal. úřad hájí své rozhodnutí v odvodním spise mimo jiné arci i tím, že st-1 zamýšlí na svém pozemku vystavěti rodinný dům, z čehož pak dovozuje, že zřízení rodinného domu nedalo by se srovnati s estetickým požadavkem, jež plán přehledný chce prosaditi. Než i kdyby bylo vůbec jisto, že právě komplexem veřejných budov bude nejlépe dosaženo žádoucího estetického účinku, nelze nahlédnouti, proč by jednotné výtvarné koncepce budov, o kterouž podle odůvodnění nař. rozhodnutí jedině běží, nedalo se docílit při stavbách soukromých, třeba snad šlo o domy rodinné, když stavby tyto bez ohledu na jejich účelové určení je možno podrobiti podmínkám k jednotné koncepci celku nutícím.

Po těchto úvahách nemohl nss uznati, že omezení na st-le uvalené, jež týká se osoby stavebníka, odnímajíc st-li možnost, aby sám svého pozemku stavebně využil, má v dané situaci zejména za okolností žal. úřadem uplatněných dostatečnou právní oporu, a bylo proto nař. rozhodnutí zrušiti podle § 7 zák. o ss.

Otázkou, zda bylo by možno st-le omeziti v jeho vlastnické svobodě tím, že jeho pozemek by se vyhradil pro určitou veřejnou budovu, nss se nezabýval a zabývati nemusil, neboť nejde o to, zda st-lova pozemku je pro určitou veřejnou budovu zapotřebí, nýbrž sporné omezení zastavitelnosti st-lova pozemku stanoveno bylo z důvodů podstatně jiných, t. j. z řečeného důvodu estetického a je tedy na sporu toliko otázka, zda k dosažení účinku estetického je přípustným onen prostředek, jehož regulační komise a žal. min. použily, t. j. rezervování pozemku pro veřejné budovy konkrétně ostatně zcela neurčité.

Č. 11.266.

Stavební právo (Praha): Majitel domu není oprávněn proti omezením uloženým přehledným plánem regulačním a zastavovacím vznášeti námitky na ochranu veřejného zájmu estetického.

(Nález ze dne 9. května 1934 č. 9612.)